

Komora daňových poradců

PŘIPOMÍNKY

k návrhu zákona o ekonomické ochraně státu

Zásadní připomínky

K návrhu zákona

1. Obecně

Stále nejsou vyjasněny povinnosti jednotlivých povinných osob s ohledem na ustanovení odst. 29 či 32 recitálu AMLR. Upozorňujeme, že stejné povinnosti nemohou mít banky a osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců. Navržená RTS on Customer Due Diligence klade zcela nepřiměřené nároky na malé podnikatele, kteří jsou povinnými osobami, a to právě z nefinančního sektoru. V návrhu tohoto zákona není nikde uvedeno jakékoliv zmírnění povinností pro malé podnikatele. Především sankce jsou uvedeny pro všechny povinné osoby stejné. Ať se jedná o účetního, který má podnikání jako vedlejší činnost a vede účetnictví pro několik málo klientů, nebo pro banku s miliony klientů. V zákoně zcela chybí jakýkoliv proporcionalní přístup v jednotlivých povinnostech. V tomto ohledu lze předpokládat, že početná část drobných/malých podnikatelů, kteří jsou povinnými osobami nebude AML předpisy dodržovat, protože v jejich prostředí se bude jednat o zbytečnou administrativu a celková výše všech transakcí těchto povinných osob bude nevýznamná oproti bankám. Navrhujeme do zákona dopracovat proporcionalní přístup do všech ustanovení, kde je to možné.

2. K § 4 písm. a) a § 135 odst. 1

K § 4 písm. a) ve vazbě na § 135 odst. 1: V případě daňových poradců je možné vykonávat daňové poradenství jako zaměstnanec, avšak daná fyzická osoba má podnikatelské oprávnění vyplývající ze zápisu v seznamu daňových poradců, který KDP ČR vede podle zákona o daňovém poradenství. Podnikatelskou činnost vůbec nevykonává. Je tato osoba povinnou osobou dle Čl. 3 odst. 3 AMLR? Dle našeho názoru nikoliv, neboť tyto osoby nesplňují podmínku „při výkonu jejich profesních činností“, ostatně jak je tomu doposud uvedeno v § 2 odst. 3 AML zákona. Jak bude probíhat zápis do centrálního rejstříku povinných osob dle § 133 odst. 1? Doporučujeme zvážit zápis orgánem veřejné moci, který povinné osobě udělil oprávnění k výkonu činnosti povinné osoby, do centrálního rejstříku povinných osob, včetně informace, že podnikatelskou činnost nevykonává (např. přerušeni nebo pozastavení výkonu poradenství) a není proto povinnou osobou. Alternativně navrhujeme, aby KDP ČR tyto osoby do centrálního rejstříku vůbec nezapisovala.

3. K § 4 písm. b) a § 135 odst. 1

K § 4 písm. b) ve vazbě na § 135 odst. 1: Jak budou zapisování developeri? Obecně developer má živnostenské oprávnění na živnost vázanou Provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Ne však všechny osoby, které mají toto živnostenské oprávnění jsou developerem. Developeri nebudou automaticky zapisováni do centrálního rejstříku povinných osob dle § 133 odst. 1 nebo naopak budou zapisováni

všechny osoby s příslušným živnostenským oprávněním? Doporučujeme zvážit zápis orgánem veřejné moci, který povinné osobě udělil oprávnění k výkonu činnosti povinné osoby, do centrálního rejstříku povinných osob.

4. K § 12

§ 12 centrální registr + rozsah údajů vs čl. 12 směrnice 2024/1640 Místo narození není směrnicí požadováno, jedná se o nadměrné zpracování osobních údajů

5. K § 13 odst. 3

Navrhujeme, aby z důvodu větší právní jistoty byl způsob elektronického podání (formát a případně i datová struktura) zveřejněn na základě zákonného zmocnění vyhláškou MF ČR.

6. K § 16

Nulová vazba na nařízení. Nejde o opatření související s prevencí praní peněz, ale obecný fiskální požadavek, který představuje nepřiměřené rozšíření regulatorního rámce

7. K § 24

Navrhujeme bez náhrady odstranit slova „přímo nebo“. Pokud členové vybraných profesí budou moci oznamovat podezřelé obchody přímo FAÚ, tak stavovské komory nebudou mít informace o druzích oznamovaných podezřelých obchodů, a tedy AML rizicích, což je podstatné pro další proškolení členů stavovské komory, a nebudou ani poslední „záchrannou brzdou“ v případě, že se na dané oznámení vztahuje výjimka v čl. 70 AMLR. Garance informování prostřednictvím profesní komory dává občanům vyšší jistotu, že daňový poradce, advokát a další vybrané profese neporuší svou mlčenlivost, což je jedním ze základních pilířů demokratické společnosti popsané v Čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

8. K § 24

Z uvedeného ustanovení nevyplývá, zda výjimka uvedená v čl. 70 odst. 2 AMLR se použije i na „financováním šíření zbraní hromadného ničení“ či nikoliv. Upozorňujeme, že výjimka uvedená v čl. 70 odst. 2 AMLR se použije vždy v části „ví, má podezření nebo má přiměřené důvody k podezření, že finanční prostředky jsou výnosem z trestné činnosti nebo finanční prostředky nebo činnost mají souvislost s výnosem z trestné činnosti, financováním terorismu, jinou trestnou činností“ – byť zákon na výjimku neodkazuje. Proto doporučujeme odkaz na výjimku uvést do ZEOS.

9. K § 33, § 35 a § 38

Unijní právo zná licenční režimy v oblasti finančních služeb a kryptoaktiv, tyto ale nejsou založeny na AML regulaci. Zavedení finanční jistoty jen z důvodu AML u subjektů, které by ji jinak nepotřebovaly, je nepřiměřené rozšíření regulace, které zavádí bariéry nad rámec harmonizace a dochází k omezení volného pohybu služeb a podnikání. Jedná se o plošnou částku, bez ohledu na riziko nebo typ činnosti. Nejde o nástroj zaměřený na identifikaci či řízení rizikových transakcí. Navíc v zákoně není definováno, kdo bude jistotu spravovat? Jak dlouho má být jistota složena?

10. K § 35

Není zřejmé, zda toto ustanovení respektuje rozsudek SDEU C-3/24. Dle uvedeného rozsudku mateřská společnost z tohoto titulu není AML povinnou osobou. Bylo by vhodné, aby stávající model byl zachován, jinak by došlo k neúměrnému administrativnímu, a především finančnímu zatížení. Pokud statutární orgán mateřské společnosti je současně statutárním orgánem dceřiné společnosti, je nemožné

plnit AML předpisy s ohledem na čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Navrhujeme, aby činnost uvedenou v § 36 bylo možné provozovat pro osoby blízké nebo pro osoby v rámci koncernu bez povolení.

11. K § 35, 36 a § 37 až 44

K § 35 až § 44: Upozorňujeme, že jde o novou velkou administrativní a finanční zátěž, která povede k úpravě obchodních modelů (např. namísto virtuálních sídel bude poskytován nájem) případně bude poskytována jiná služba a poskytnutí sídla bude zdarma. Namísto lepší regulace osob poskytujících virtuální sídla dojde k jejich přesunu do šedé až černé zóny ekonomiky. Navrhujeme v důvodové zprávě vyjasnit pojem virtuální sídlo v kontextu AML povinností.

12. K § 45

Z tohoto ustanovení dle našeho názoru vyplývá, že FAÚ bude vykonávat dozor nad subjekty, které činnost povinné osoby vykonávají bez potřebného oprávnění. Např. fyzická osoba má živnostenské oprávnění na živnost volnou obor Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy, ale přitom vykonává činnost vedení účetnictví a daňového poradenství. Dalším příkladem může být poskytování virtuálního sídla formou nájmu poštovní schránky. Doporučujeme pro větší právní jistotu uvést toto oprávnění FAÚ alespoň do důvodové zprávy.

Pokud by však nebylo smyslem zákona svěřit dozor nad subjekty, které činnost povinné osoby vykonávají bez potřebného oprávnění FAÚ, tak navrhujeme, aby tato možnost byla do zákona doplněna. Upozorňujeme, že především tyto subjekty zcela nerespektují AML, případně svou činnost vykonávají nelegálně, aby nemusely plnit povinnosti ukládané AML předpisy. Současně navrhujeme do důvodové zprávy uvést, že ostatní orgány dozoru mohou předat FAÚ informaci o podezření nelegálního výkonu AML povinné osoby. V tomto případě nemůže být zakotvena povinnost pro ostatní orgány dozoru informovat FAÚ o nelegálním výkonu AML povinné osoby, neboť některé orgány dozoru nemají pravomoc stíhat nelegální výkon podnikatelské činnosti (např. KDP ČR nemůže postihovat nelegální výkon daňového poradenství).

13. K § 45 a 46

Pokud bude povinná osoba vykonávat více činností (např. daňový poradce má živnostenské oprávnění k vedení účetnictví), kdo bude vykonávat správní dozor? Je daná osoba více daňovým poradcem nebo účetním? Nebo budou dva orgány dozoru, které budou např. u jednoho klienta kontrolovat totožné údaje (např. hloubkovou kontrolu klienta, pro kterého je vykonávána činnost účetnictví a činnost daňového poradenství). Jak bude řešen zásah do mlčenlivosti daňového poradce ze strany FAÚ? Doporučujeme uvést vztah orgánů dozoru u osoby, která je povinnou osobou z titulu výkonu více činností alespoň v důvodové zprávě.

14. K § 52 odst. 2

Navrhujeme, aby na mlčenlivost osoby vykonávající dozor jménem příslušné profesní komory se toto ustanovení nevztahovalo. Považujeme za dostačující zproštění mlčenlivosti v případech vyjmenovaných tímto zákonem v § 53.

15. K § 53

Navrhujeme, aby v případě osoby vykonávající dozor jménem příslušné profesní komory bylo speciální pravidlo, že porušením mlčenlivosti není jen předání takových informací, které by nebylo porušením mlčenlivosti dle příslušného stavovského zákona. Profesní mlčenlivost se vztahuje k většímu množství informací než jen na chráněné informace. Např. na informaci o skutečnostech klienta, která není pode-

zřelou transakcí ve smyslu čl. 69 AMLR, se vztahuje povinná mlčenlivost daňového poradce. Ovšem v případě osoby vykonávající dozor jménem příslušné profesní komory by se na stejnou informaci mlčenlivost nevztahovala.

Tato změna zákona by neměla negativní vliv na boj proti praní peněz, ale zamezila by pokusům některých státních orgánů prolamovat mlčenlivost, čímž by mohl být ohrožen základní demokratický princip uvedený v čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

16. K § 59 odst. 6

Povinnost předkládat plán kontrol Ministerstvu financí je nad rámec implementace a nepovažujeme tuto povinnost pro plnění AML povinností a dozor nad komorou za nutný, jedná se o nadbytečnou administrativu, kdy s tímto plánem pak zákon dále již nepracuje. Považujeme za dostačující prezentovat každoročně statistiku z kontrol a přestupkových řízení.

17. K § 64

Případná nutnost požadovat po svých členech výkazy profesními komorami bude představovat významné administrativní a finanční náklady pro profesní komory. Profesní komory nejsou oprávněny vydávat opatření obecné povahy bez zmocnění v zákoně o daňovém poradenství. Z návrhu zákona není zřejmé, zda požadovat výkazy profesní komorou bude právo, nebo zda z nějaké regulačně technické normy to bude povinnost. Profesní komora bude potřebovat finanční prostředky a čas na implementaci software; v případě zavedení této povinnosti je třeba zakotvit odloženou účinnost.

18. K § 69 odst. 3

Dle důvodové zprávy se stanovují odpovídající lhůty pro předávání informací profesními komorami FAÚ. Dle našeho názoru se jedná v tomto případě o nepřiměřeně krátkou až šikanózní lhůtu. Profesní komory disponují omezeným počtem zaměstnanců a v době neplánované absence některých z nich by mohlo dojít k promeškání lhůty. Navíc nevidíme důvod pro takto krátké lhůty. Pokud bude lhůta až o deset dnů delší, tak to zcela jistě nezpůsobí prolomení ekonomické ochrany státu. Navrhujeme upravit lhůtu z 5 pracovních dnů na 15 kalendářních dnů.

19. K § 69 odst. 4 a 5

Jedná se o stejnou povinnost, která je uvedena v současném § 21 odst. 1 a § 21a odst. 4 AML zákona. Neexistuje žádné přechodné období pro kontinuitu i pro přípravu nového sektorového hodnocení rizik, a především pro vydání nového materiálu k zavedení a uplatňování vnitřních strategií a postupů. Vzhledem k tomu, že regulačně technické normy budou vydávány postupně a předpokládáme, že jejich finální znění bude známo až v průběhu roku 2027 a tento zákon nabude platnosti zřejmě až v roce 2027, tak profesní komora nebude schopna zajistit neprodleně od 10. 7. 2027 nový materiál k zavedení a uplatňování vnitřních strategií a postupů. Proto navrhujeme přechodné ustanovení: „Metodická informace k zavedení a uplatňování strategií a postupů vypracovaná dle § 21 odst. 11 zákona č. 253/2008 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za metodický materiál k zavedení a uplatňování vnitřních strategií a postupů dle § 69 odst. 4 tohoto zákona. Identifikace a posouzení rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu dle § 21a odst. 4 zákona č. 253/2008 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za sektorové hodnocení rizik dle § 69 odst. 5 tohoto zákona. Profesní komora vypracuje metodický materiál k zavedení a uplatňování vnitřních strategií a postupů dle § 69 odst. 4 tohoto zákona a sektorové hodnocení rizik dle § 69 odst. 5 tohoto zákona nejpozději do 6 měsíců od nabytí účinnosti zákona

20. K § 71 písm. a) bodu 1, § 75 odst. 1 písm. a) a b)

Navrhujeme prodloužení lhůty na 60 dní od zahájení zjednodušené kontroly. Při lhůtě 30 dní považujeme tento institut v praxi za nevyužitelný (např. s ohledem na doručování).

21. K § 88 odst. 2

V § 88 odst. 2 se na konci textu doplňují slova „a d)“.

Odůvodnění:

Ve vyjmenovaných dozorových orgánech není zahrnuta Komora daňových poradců ČR, což činí praktické problémy při provádění AML kontrol Komory u daňových poradců, navrhujeme doplnit znění takto:

*(2) Orgán Finanční správy České republiky a orgán Celní správy České republiky může poskytnout informaci, kterou získal při správě daní a která je významná pro výkon dozoru podle tohoto zákona, orgánu dozoru podle § 46 odst. 1 a odst. 2 písm. a), a b) **a d)**.*

22. K části sedmá

Bez znalosti konkrétních povinností pro konkrétní povinné osoby s přihlédnutím k velikosti povinné osoby jsou přestupky a sankce pro všechny povinné osoby ve stejné míře zcela nepřijatelné. Předpokládáme, že se přestupku nedopustí osoba, která danou povinnost nemá, a to ať již to bude vyplývat z regulační technické normy nebo nemožnosti plnit z důvodu velikosti povinné osoby (např. neexistuje další osoba, která by mohla provádět funkci nezávislého auditu). Navrhujeme sankce navázat na povinnosti, případně do textu zákona doplnit, že přestupkem není postup dle regulační technické normy, která uděluje výjimky z některých postupů.

§216/2, §219/2, §221/2 - bez odkladného účinku;

§224/1 - bez odvolání, bez obnovy řízení, bez přezkumného řízení;

§228/3 - vykonatelnost donucovací pokuty dnem vydání;

§231/3 - lhůta pro námitku 3 pracovní dny, bez odkladného účinku, bez možnosti prominutí.

Směrnice 2024/1640 nikde nevyklučuje opravné prostředky. Návrh zákona je však rozšířen o procesní režim, který omezuje účinnost opravných prostředků.

Návrh komplexně přehodnotit procesní mantinely a vrátit standardní záruky správního řízení; pokud je třeba prosadit účinnost, zachovat odkladný účinek alespoň u rozhodnutí směřujících k zániku oprávnění k výkonu profese a k zveřejnění rozhodnutí.

23. K § 217 až 225

Z návrhu zákona vyplývá, že např. pro daňové poradce bude jediný orgán dozoru KDP ČR. V této logice bude KDP ČR jediným orgánem, který může daňovému poradci uložit nápravná opatření. Avšak při této logice nerozumíme textu § 223 odst. 4 písm. d). Z tohoto textu vyplývá, že nápravné opatření daňovému poradci může uložit i jiný orgán dozoru. Pokud tomu tak je, tak zcela zásadně nesouhlasíme s tím, aby jiný orgán dozoru mohl uložit daňovému poradci nápravná opatření. Opět můžeme narazit na problematiku, kdy jedna osoba vykonává více činností, a tím je řazena pod více druhů povinných osob. Pokud např. daňový poradce bude současně poskytovatelem virtuálních sídel, tak bude možné, aby správní dozor u něj provedl FAÚ? Pokud to bude možné, tak může mu FAÚ uložit nápravné opatření spočívající v dodatečném nápravném opatření spočívající v zákazu výkonu daňového poradenství? Pokud to možné bude, tak s tím zásadně nesouhlasíme a považujeme to za přímý zásah do nezávislosti daňových poradců a ohrožení demokratického principu uvedeného v čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Předpokládáme ale, že se jedná jen o nejasný výklad těchto

ustanovení o nápravném opatření a v tom případě navrhuje buď vyřešit výslovně v ustanovení, nebo alespoň vysvětlit v důvodové zprávě.

24. K § 226 odst. 2

Lhůta 5 dnů je zcela nepřiměřená, návrh této lhůty může poškodit přístup profesních komor k problematice AML. Navrhujeme lhůtu alespoň 15 dnů od doručení. Pokud bude lhůta až o deset dnů delší, tak to zcela jistě nezpůsobí prolomení ekonomické ochrany státu.

25. K § 227 odst. 2

Možnost opakovat sankce až do výše 10 000 000 Kč je nepřiměřené, návrh této pokuty může poškodit přístup profesních komor k problematice AML. Navrhujeme konečnou pokutu ponechat na úrovni současné pokuty dle § 50c odst. 2 písm. b) AML zákona, případně výši pokuty snížit. Vztah profesních komor ke státu a FAU je partnerský. Ustanovení o nepřiměřených pokutách tento vztah podkopává. Upozorňujeme, že možnost udělit sankci stavovské samosprávě není ani uvedena ve výčtu čl. 52 odst. 3 AMLD6 a považujeme tak toto ustanovení za jdoucí nad rámec nezbytné implementace.

26. K § 228 odst. 1 a 2

Upozorňujeme, že toto ustanovení by se nemělo použít na doručování dle § 226, neboť profesní komory nemají kontaktní osobu. Navrhujeme speciální úpravu pro doručování profesním komorám – např. doručování dle správního řádu.

27. K § 228 odst. 1 a 2

Navrhujeme použít obecné zásady doručování dle zákona č. 300/2008 Sb.

Doporučující připomínky

K návrhu zákona

28. Obecně

Návrh zvážit název zákona „zákon o ekonomické ochraně státu“ a vrátit se k názvu „zákon o patření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, financování terorismu a financování šíření zbraní hromadného ničení – dle směrnice 2024/1640.

Cílem unijní úpravy je prevence praní peněz a financování terorismu, jehož logikou je ochrana finančního systému a trhu. „Ekonomická ochrana státu“ posouvá zákon mimo účel AML. Název předpisu spolu s rozšířením povinností nad rámce unijního předpisu evokuje jiný účel než EU předpis, čímž dochází k překročení harmonizačního rámce EU. Název ekonomická ochrana státu může způsobit nesoulad s čl. 114 SFEU (harmonizace trhu) a čl. 56 SFEU (volný pohyb služeb)

Rozšířený účel národní regulace tak zapracovává RTS do širšího režimu, než bylo původně zamýšleno. I Evropská komise v rámci agendy Better Regulation upozorňuje na ukládání požadavků nad rámec unijních předpisů a nepřiměřenou regulatorní zátěž.

29. K § 24

V zákoně není uvedeno, zda ČR využívá ustanovení čl. 70 odst. 3 AMLR či nikoliv. Pokud nikoliv, tak by to bylo vhodné uvést alespoň do důvodové zprávy zákona.

30. K § 134

Navrhujeme toto ustanovení vypustit, neboť se jedná o opakování ustanovení § 13 odst. 2. Případně doporučujeme textaci obou ustanovení upravit tak, aby v zákoně byla pouze jednou.

K důvodové zprávě

31. Obecně

Rozpor důvodová zpráva

Str. 1 „návrh zákona je především zákonem adaptačním a transpozičním...“

Skutečnost – návrh obsahuje nové instituty jako licence, jistota, bezdlužnost...)

Str. 11 „cílem zákona je snaha o vyvarování se zbytečné zátěže ...“

Skutečnost – zavádí se 250 000,- Kč jistota, licenční režim a nové povinné osoby

Str. 14 „... posiluje právní jistotu povinných osob...“ Skutečnost - §§ 216 – 224 vyloučení opravných prostředků